

HKN JAARVERSLAG 2019

A. Verslag bestuur

1. Inleiding

1.1 Beleidsplan 2019-2024

In de Algemene Vergadering is het beleidsplan 2019-2024 vastgesteld, dat de titel draagt *Nieuwegein, een stad met 6000 jaar geschiedenis en 50 jaar geleden opnieuw vorm gegeven*. De missie van de HKN is geschiedenis en erfgoed van Nieuwegein op een inspirerende manier voor jong en oud toegankelijk maken. De realisatie van de ambities is mede afhankelijk van de gewenste groei in leden en vrijwilligers. Op verzoek van de Algemene Vergadering werkt het bestuur in uitvoeringsplannen nader uit hoe zij de doelen wil bereiken. Ook wordt de relatie met de Erfgoednota van de gemeente verduidelijkt. Dit deel van het jaarverslag volgt zoveel mogelijk de indeling van het beleidsplan.

1.2 Erfgoed Nieuwegein

In de raadsvergadering van 1 april 2019 is de erfgoedvisie Nieuwegein voor de periode 2019-2024 met als titel *Verbinden met verhalen* vastgesteld. Aan de totstandkoming van deze visie heeft de HKN actief meegewerkt. Zo werd in dit verslagjaar namens de drie musea van Nieuwegein een inspraakreactie ingediend en ingesproken bij de raadsinformatie-avond op 7 maart 2019. De Erfgoedvisie geeft de ambitie en rollen van de gemeente weer met betrekking tot erfgoedbeleid. Onder het overkoepelende thema, het delen van bijzondere verhalen en tradities, wordt aandacht besteed aan de thema's:

- Archeologie: De verborgen geschiedenis van Romeinen en Swifterbanters
- Handelsroutes over land en water:
  - Unieke infrastructuur over land en water,
  - Kastelen beschermen de handelsroutes
  - Historische kernen aan handelsroutes
- Strategische waterlinies – De Oude en Nieuwe Hollandse Waterlinie
- Nieuwegein: Stad van oude en jonge architectuur

Per thema zijn kansen benoemd. Tevens is het budget voor deze vijf jaren vastgesteld. In november 2019 is het uitvoeringsprogramma 2019-2020 uitgebracht. Hierin ligt de nadruk op de wettelijke taken van de gemeente en de duurzame instandhouding onder de noemer *De basis op orde*. Daarmee is het beschikbare budget in 2020 grotendeels besteed. Voor de ambitie Erfgoed als identiteitsmarker en inspiratiebron kijkt de gemeente dan ook uitdrukkelijk naar samenwerkingspartners zoals de HKN.

In de laatste maanden van 2019 moest helaas vastgesteld worden dat er tussen de woorden op papier en de werkelijkheid (nog) een kloof gaapt. In Vreeswijk werd het pand Dorpsstraat 22, een van de oudste panden en onderdeel van een beschermd dorpsgezicht, gesloopt op basis van een jaren geleden afgegeven vergunning. Met de sloop van een beeldbepalend gebouw als de Zwolsche Algemeene, het eerste gebouw in Nederland met de innovatieve techniek van glasstructuur, verdwijnt helaas een monumentwaardig gebouw. Aan de positieve kant van de balans staat de terugplaatsing van de vermoedelijke grafsteen van Anna van Rijn op het Kerkveld, een project waar door de HKN jarenlang voor geijverd is.

1.3 Activiteiten

Ook dit jaar werden door de verschillende werkgroepen exposities, publicaties, lezingen, excursies en fietstochten voor jong en oud georganiseerd. In de verslagen van de werkgroepen in deel II komen deze activiteiten aan bod. Onze exposities en overige activiteiten hebben in 2019 ca. 3000 bezoekers/ deelnemers getrokken. Een daling ten opzichte van 2018 omdat er dit jaar geen project voor basisscholen was en er in 2018 twee projecten waren. In dit deel van het verslag besteden wij aandacht aan de lokale invulling van landelijke activiteiten en enkele Nieuwegeinse activiteiten. Op Open Monumentendag gonsde Nieuwegein van de activiteit. Het weer was uitstekend. Er was veel te doen rond de clusters Beatrixsluis, Rijnhuizen en Vreeswijk. De HKN organiseerde lezingen over het Kerkveld in de Dorpskerk met aansluitend een excursie verzorgd door René van der Mark. Die trokken resp. 65 en 80 deelnemers. De boot, die van Jutphaas naar Vreeswijk voer met de HKN-gids Bart Jan Damstra aan boord, had 6x het maximale aantal van 38 gasten. Museum Warsenhoeck kreeg zo'n 80 bezoekers. Helaas is het niet gelukt een vast bezet gemeentelijk comité voor Open Monumentendag in het leven te roepen. Daardoor was de aandacht in de publiciteit voor activiteiten die niet op één van de clusters plaats vonden, mager.

De Nationale Archeologiedagen zijn medio oktober en in Nieuwegein werken de gemeente, De Kom, De Tweede Verdieping en HKN samen. In museum Warsenhoeck vond in dit kader de eerste expositie van een aantal vondsten uit 't Klooster plaats.

Tijdens de Museumweek in april is het museum gratis toegankelijk.

In juli vond voor de eerste keer de Plofparade plaats op de locaties De Batterijen, de Plofsluis en Fort Jutphaas. De route tussen deze locaties kon met verschillende vervoersmiddelen beleefd worden. De HKN verzorgde rondleidingen op Fort Jutphaas.

De HKN verleende haar medewerking aan de viering van het 200 jaar bestaan van de Dorpskerk door de rouwborden uit te lenen voor een korte expositie in deze kerk en hielp tennisvereniging Rijnhuijse haar 40 jarige historie in kaart te brengen. Onze leden Harry ten Hove en Ton Vis maakten deel uit van de redactie die de "TVR" heeft uitgebracht, een glossy als Jubileumuitgave van de tennisvereniging over de periode 1969 – 2019.

Op hun historische zoektocht kloppen ook individuele bewoners van Nieuwegein regelmatig aan bij de HKN. De werkgroep Cultuurhistorie zet hen meestal op het juiste spoor.

2. Organisatie

2.1 HKN Bestuur in 2019

Het HKN Bestuur was als volgt samengesteld:

Voorzitter: Hidde van der Kluit

Vicevoorzitter: Harry ten Hove (tot 25-3-2019), Addy Neijmeijer (vanaf 25-3-2019)

Secretaris: Willy Martens (van 25-3-2019 tot 14 oktober 2019)

Penningmeester: François Gathier

Collectiebeheerder: Marlies Adriaansen

Museumbeheerder: Jan Rijdes

In de AV ontving Joke Verbaan, vanaf de oprichting bestuurslid en laatstelijk ledenadministrateur, een attentie voor haar jarenlange inzet. Haar functie als ledenadministrateur is overgenomen door Hans Commu. Het is geen bestuursfunctie meer. Mede voor zijn verdiensten aanvankelijk als voorzitter en later als vicevoorzitter van de HKN werd Harry ten Hove geëerd met de Anna van Rijnpenning die hem tijdens Open Monumentendag door burgemeester Backhuijs werd overhandigd.

Het bestuur vergadert 1x in de maand, de coördinatoren van de werkgroepen zijn hierbij regelmatig aanwezig.

2.2 Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Deze richtlijn werd voor de HKN uitgewerkt in een Privacy Statement (te lezen op de website). In juli zijn leden en vrijwilligers hierover geïnformeerd. De model overeenkomsten voor bruikleen, schenking, kunstexpositie en vrijwilliger zijn hierop aangepast. In het verwerkingsregister is gedetailleerd beschreven welke persoonsgegevens voor welk doel vastgelegd worden, wie de gegevens beheert en wie inzage heeft alsmede wat de bewaartermijnen zijn.

2.3 Vrijwilligers

Op het eind van het verslagjaar telde de HKN 57 vrijwilligers. Zonder hun inzet en kennis kan de HKN niet bestaan. Dit jaar heeft een 4-tal vrijwilligers hun werkzaamheden als vrijwilliger vaak na een lange reeks van jaren beëindigd. Onze dank voor hun inzet is groot. Gelukkig kwamen ook 6 nieuwelingen onze gelederen versterken. Ook breidden sommige vrijwilligers hun activiteiten uit door aan meerdere werkgroepen deel te nemen. Nieuwe vrijwilligers worden ook geworven via het Vrijwilligershuis en via Facebook. Beide kanalen leverden dit jaar één vrijwilliger op. Pogingen om de werkgroep Educatie en werkgroep Documentatie te versterken hadden geen resultaat. Ook voor de coördinator van de werkgroep Exposities werd nog geen opvolger gevonden. Gelukkig gaat de huidige coördinator nog een jaartje door. Mond-tot-mondreclame door actieve vrijwilligers en werving in hun kennissenkring blijft het meest effectieve kanaal. Twee vrijwilligers volgden de cursus van het LEU *Kijk, denk en verwonder* over activerende werkvormen in het museum, die leerlingen die leerlingen ruimte bieden voor eigen inbreng en reflectie.

2.4 Leden

Op 31 december telde HKN inclusief externe relaties 384 leden, een stijging van 7 ten opzichte van het vorige jaar. De wervingsactie in INieuwegein leverde tot nu toe 11 nieuwe leden op.

3. Samenwerking

3.1 3 E's – Vreeswijks Museum, Museumwerf Vreeswijk, Museum Warsenhoeck

Op de agenda van het reguliere overleg tussen de besturen van de 3 E's, dat dit jaar 6x plaatsvond, stonden o.a. gezamenlijke publieksacties, overleg met De Kom over cultuureducatie en gedachtewisseling over stadsmarketing.

Ook de Cronyck De Geyn kwam aan de orde. Er is besloten tot een wijziging van de werkwijze van de redactie van de Cronyck. De redactie wordt tegenwoordig gevormd door een klein "productieteam" dat een beroep doet op schrijvers om artikelen aan te leveren om de Cronyck blijvend van mooie artikelen te voorzien. Het productieteam zorgt voor de eindredactie, de layout en vormgeving. Vermeldenswaardig is de Jeugd Cronyck die voor het eerst uitgegeven werd. (zie ook B.7 werkgroep Publiciteit).

Op een boekenlegger, die bij de bibliotheek de Tweede Verdieping verkrijgbaar is, wordt reclame voor de 3 E's gemaakt.

Helaas lukte het niet dit jaar een gezamenlijke bijeenkomst voor vrijwilligers te organiseren. Tijdens twee brainstormsessies werd nagedacht over een volgende stap in de samenwerking. Daarbij speelde een rol dat het Vreeswijks Museum door zakelijke problemen en onderbezetting in de capaciteit van de vrijwilligers een moeilijke periode doormaakte. In augustus is het bestuur van dit museum versterkt en kon de draad weer opgepakt worden met intensivering van de samenwerking.

3.2 Natuurkwartier.

In 2019 werd het 10 jarig jubileum van het Natuurkwartier gevierd en werden belangrijke stappen gezet voor de toekomst. Dat laatste maakte intensief overleg nodig tussen partners (Kinderboerderij IJsselstee, het Milieu Educatie Centrum, de Poldermolen, Groene Koepel, BSO Wijs, Proevtuin) onder leiding van een programmamanager van de gemeente. Bedenk daarbij dat in MEC weer een aantal partijen participeren en dan is de noodzaak van overleg en zorgvuldige communicatie evident.

In april werd in het kader van het project Doorontwikkeling Natuurkwartier de nota *Uitwerking programmatische elementen & voorstel ruimtelijke inrichting en vastgoed* gepubliceerd. Daarin worden de volgende projecten onderscheiden:

1. de bouw van een Natuur en Duurzaamheid Centrum (NDC) in plaats van het MEC met faciliteiten voor de Groene Koepel en BSO Wijs alsmede een kleine maatschappelijke horeca;
2. uitbreiding van de sociale participatie;
3. uitbreiden programma cultuurhistorie in de monumentale boerderij;
4. de doorontwikkeling van kinderboerderij naar stadsboerderij;
5. maalvaardig maken van de molen en het verbeteren van de waterkwaliteit’;
6. versterken van de Proevtuin;
7. verbeteren van de toegankelijkheid van het Natuurkwartier;

De gemeenteraad heeft budget beschikbaar gesteld voor projecten 1 en 4 (deels). Met project 3 wordt bedoeld op de door ons gewenste uitbreiding met het voorhuis van de boerderij. Hiervoor wordt een apart plan van aanpak ontwikkeld dat los gezien wordt van de herontwikkeling van het natuurkwartier. Onze herinrichting zal niet op het budget komen van de herinrichting van het Natuurkwartier. Voor de haalbaarheid van ons herinrichtingsproject wordt in januari 2020 een eerste brainstormsessie georganiseerd. De vrijwilligers konden tijdens de vrijwilligersbijeenkomst in december al een kijkje in het voorhuis nemen. Tijdens de bouw van het NDC wordt het voorhuis mogelijk gebruikt als tijdelijke huisvesting van de medewerkers van het MEC.

3.3 Gemeente

Samen met de Museumwerf en het Vreeswijks Museum vond 2x overleg met de wethouder van Cultuur, beleidsambtenaren van de gemeente en archivaris van Het Utrechts Archief plaats. Onderwerpen waren o.a. de Erfgoedvisie, actualisatie van de canon, Nieuwegein 50 jaar, Open Monumentendag en Nationale Archeologiedagen. Naast de wethouder van Cultuur heeft de HKN ook te maken met de wethouder die Maatschappelijk Onroerend Goed in zijn portefeuille heeft en de wethouder voor het Natuurkwartier. Zo nodig zijn er ad hoc contacten met deze wethouders. Over de viering van 50 jaar Nieuwegein werd incidenteel met de Burgemeester van gedachten gewisseld en recentelijk met de ambtelijke werkgroep, die hiervoor in het leven is geroepen. Een concreet plan van aanpak is nog niet tot stand gekomen en door de snel slinkende voorbereidingstijd vallen sommige eerder geopperde ideeën af.

De contacten tussen de beleidsambtenaren en de HKN zijn goed. Vooral de werkgroep Cultuurhistorie en de beleidsambtenaren Erfgoed en Archeologie delen kennis en informatie. Op uitnodiging van de gemeente deed de HKN een voorstel voor de verkiezing van namen voor moeder en kind, die gevonden zijn bij de opgravingen in Het Klooster. Moeder en kind zijn Ava en Inge genoemd. Helaas was dat niet het door ons ingediende voorstel.

3.4 Overige partners

In dit verslagjaar is verder gebouwd aan de samenwerking met verschillende partners.

Het aantal lunchpauzelezingen in de bibliotheek De Tweede Verdieping werd uitgebreid tot drie.

Een van de lezingen werd omgezet in een langere lezing voor het Plus Café en trok 60 bezoekers.

Bij de kinderboekweek werden objecten uitgeleend voor de aankleding van de bibliotheek.

Met de Geinfilmers werden afspraken over de kosten gemaakt en zij filmden voor de expositie Van woeste grond tot bouwgrond meerdere interviews. Zie ook werkgroep Exposities.

Ook met Fotogein werden de afspraken verduidelijkt en in najaar werd er een nieuwe werkgroep gevormd die aan de slag gaat om de veranderingen in Nieuwegein vast te leggen.

Met De Kom werd gebrainstormd over erfgoededucatie voor voortgezet onderwijs, dat in 2020 hopelijk tot een concreet projectvoorstel leidt. Als de medewerkers van De Kom historische kennis nodig hebben voor een activiteit, doen zij een beroep op ons.

Soms valt ook het doek voor een samenwerking en dat was nu het geval voor de Stichting Kunst en Erfgoed Rivierenland (SKER). Het draagvlak bij de verschillende musea voor het nieuwe projectvoorstel bleek in de zomermaanden te gering. Na de laatste tentoonstelling in 2012 is het niet gelukt gezamenlijk een programma te realiseren, de stichting zal daarom zo veel mogelijk worden ontmanteld.

In het laatste kwartaal van 2019 vond voor het eerst een bijeenkomst plaats van “buur” historische verenigingen om na te gaan hoe kennis en activiteiten gedeeld kunnen worden. Bij deze bijeenkomst waren 11 historische verenigingen aanwezig op initiatief van Historische Vereniging Vleuten, de Meern, Haarzuilens & Leidsche Rijn

Kunst Centraal ontwikkelt een lesprogramma voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie en overlegde met de HKN over het lokale deel voor Nieuwegein. In 2020 wordt dit programma voor het eerst uitgevoerd.

Landschap en Erfgoed Utrecht organiseerde themabijeenkomsten voor historische verenigingen en voor musea, die door de HKN bezocht werden. De thema's waren o.a. vrijwilligers en digitalisering.

4. Publieksbereik

Vanaf maart 2019 verschijnen in de Molenkruier wekelijks artikelen van ¼ pagina over de geschiedenis van Nieuwegein. Tot juli 2020 is de blik gericht op de geschiedenis van 't Geyn, Jutphaas en Vreeswijk en daarna staat de geschiedenis vanaf 1971 centraal. De serie eindigt in juli 2021 als Nieuwegein 50 jaar bestaat.

INieuwegein is een glossy die in dit jaar voor het eerst van de persen rolde en 2x jaar verschijnt. In de wintereditie staat een artikel over Museum Warsenhoeck. De lancering van dit blad vond in het museum plaats.

De activiteiten worden sinds de zomer ook op de website van Utrecht Altijd gemeld.

Op Facebook heeft de HKN 177 volgers op de nieuwe pagina. Sinds maart zijn 90 berichten geplaatst en gemiddeld bereikt ieder bericht 276 personen.

De website wordt goed bezocht. Het aantal unieke bezoekers is met 8731 ongeveer gelijk gebleven. Het archief van Cronyck de Geyn is tot en met de één na laatste uitgave online te raadplegen. In de bijlage staan gedetailleerde gegevens.

5. Financiën

De HKN heeft een solide financiële basis. Zie voor meer informatie de financiële jaarstukken. Verder werd het project Rouwborden met zijn verschillende sponsors afgewikkeld. HKN had dit jaar geen sponsors.

6. Collectie

Schenken aan de HKN in 2019:

13-4-2019	H. Scholman	aardewerken drinkbeker
25-4-2019	S. en M. Epping	schilderij van Museum Warsenhoek
18-11-2019	J. Winkelman	geringd exemplaar (foto's) geschiedenis van fam. De Leeuw van Weenen in Vreeswijk, onderdeel van familiegeschiedenis Van Zoelen-Melgers (Schoenmakerij Oude Sluis Vreeswijk)
23-10-2019	niet nader te noemen	1 witte isolator gevonden in tuin, 1 dakpan (geglazuurde kruispan) boerderij te Kamerik
15-05-2019	Baak, Raap	2 zakjes houtresten gevonden bij archeologische werkzaamheden het klooster
23-5-201	A. Klijnsma	2 schoolplaten: Kaasmaken en Veenderij en turf
23-10-2019	dhr C. Hes	proclamatie Utrecht bevrijd, Hane-boek en rede De Dom van Utrecht (in fotolijst)
10-08-2019	L. van Doorn	1 postzegel, speldjes
1-12-2019	dhr projectleider	1 brochure n.a.v. bouw Zwolsche Algemeene (Alliance 11)

Collectiebeheersplan

Het collectiebeheersplan is afgelopen jaar verder verfijnd en zal dit jaar van de bestaande lay-out worden voorzien en aan eenieder voorgelegd worden.

7. Museum Warsenhoek

Dit jaar waren er 5 reviews op Google: 2x 5, 2x 4 en 1x3 sterren. *Leuk om info over de geschiedenis van je woonplaats* te krijgen luidde een recensie en dat sluit precies aan bij onze missie.

Pieken in het museumbezoek zijn de dagen dat de toegang gratis is zoals op Open Monumentendag of bij openingen van thema- en kunstexposities.

Het museum werd ook gebruikt als locatie voor bijeenkomsten. Zo kwam in november de Bestuurdersvereniging Nieuwegein (een vereniging van oud college- en raadsleden) in het museum ter gelegenheid van hun 10 jarig bestaan bijeen. Tijdens de bijeenkomst heeft Edmée Sleijpen een lezing gehouden over de opgravingen van het Klooster.

B. Verslagen werkgroepen

In dit gedeelte van het jaarverslag geven de coördinatoren van de diverse werkgroepen en de vertegenwoordiger van de HKN in de gemeentelijke monumentencommissie een overzicht van 2019. De coördinatoren zijn dit jaar 6x bijeen geweest in het AOC (AfstemOverlegCoördinatoren). De afstemming van de activiteiten en informatie-uitwisseling staan centraal. Vooral bij de planning voor het komende jaar heeft dit overleg toegevoegde waarde. Wel blijft het jammer dat niet alle coördinatoren aanwezig kunnen zijn. Ook is een zekere overlapping met de bestuursvergadering niet te vermijden door de gekozen frequentie.

1. Maandaggroep

Piet Daalhuizen, Coördinator

De werkers van de Maandaggroep zetten zich ook in, in andere groepen binnen de Historische Kring.

Archief en Documentatie, Cultuurhistorie, Exposities en Bestuur zijn vertegenwoordigd.

Helaas heeft Jozef Reintjes als gevolg van ziekte zijn activiteiten moeten beëindigen. Wij missen zijn niet aflatende, deskundige inzet voor de archiefverzorging bij zowel de inventarisaties als de opbouw van historische dossiers.

De Maandaggroep telt momenteel 11 leden. Mensen die niet vallen onder de hiervoor genoemde groepen, houden zich bezig met de verzorging van de foto-exposities op de hildes: in 2019 waren dat de exposities Oudheden in diverse wijken, het vervoer in Jutphaas en Vreeswijk en langs waterwegen in Jutphaas en Vreeswijk. Ten behoeve van de collecties van het museum en de Kring werd fotowerk verricht en de inkoop van keukenmaterialen en onderhoudsmiddelen en de verzorging van koffie/thee.

Naast de activiteiten voor de diverse groepen wordt ook schoonmaak- en onderhoudswerk gedaan, al zou dat met wat meer mensen beter kunnen.

De Maandaggroep is ook in 2019 vooral een contactgroep binnen de Kring gebleken, waar vele activiteiten elkaar op een prettige manier ontmoeten.

2. Werkgroep Archief & Documentatie

Diny Gathier, Coördinator

De Werkgroep Archief & Documentatie bestaat uit 5 personen.

In de loop van 2019 heeft de heer Jozef Reintjes onze werkgroep om gezondheidsredenen moeten verlaten.

De lopende werkzaamheden bestaan o.m. uit:

- Beschrijven en het invoeren van nieuw ontvangen boeken (doorlopend).
- Scannen van foto's en dia's (doorlopend).
- Invoer van de voor de vereniging interessante artikelen in Adlib (doorlopend).
- Inventariseren van ontvangen materialen (doorlopend)
- Archiveren van de jaargangen van "Cronyck de Geyn" (doorlopend).
- Op orde houden van bibliotheek en archief (doorlopend)
- Maken en verzamelen en invoeren in Adlib van foto's van HKN-activiteiten (regelmatig)

Dit jaar werd als een apart project binnen de HKN het maken van een index van de Cronyck opgestart.

3. Werkgroep Cultuurhistorie

Bart Jan Damstra, Coördinator

In 2019 hebben we Arie van Mameren en Bert van den Brink mogen begroeten als nieuwe leden van onze werkgroep. De werkgroep bestaat nu uit 11 leden.

Nadat eerder de herinrichting van de Vaste Expositie in het museum was 'afgerond' is de werkgroep blijven werken aan uitbreidingen en verbeteringen. In 2019 is opnieuw voortgang gemaakt in het verder digitaliseren en verzamelen van de (analoge) onderzoeksgegevens van opgravingen die in het verleden zijn gedaan. Ook zijn nieuwe stappen gezet in de doorontwikkeling van het datamodel in de GIS-applicatie (combinatie databases en kaartlagen), waarmee simulaties en bevroegbare overzichten worden gemaakt. Het schaalmodel van de afgebroken St. Nicolaaskerk op het Kerkveld nadert zijn voltooiing. Ook de jaarlijkse cultuurhistorische fietstochten hebben weer plaatsgevonden. Er is onderzoek verricht naar diverse historische onderwerpen, wat tot uiting gekomen is en zal komen in artikelen in Cronyck de Geyn en in het museum in de vaste expositie. Daarnaast zijn bijdragen geleverd met betrekking tot het Lentefeest, AOC, historisch onderzoek en overige activiteiten en bijdragen zoals artikelen, exposities, informatievragen van leden en derden, etc.

In het kader van Monumentenweekend en de Archeologiedagen zijn bijdragen geleverd, waaronder specifiek de lezing over het Kerkveld, Nicolaaskerk (en grafsteen familie Van Rijn). De werkgroep is gesprekspartner / participant in een periodiek overleg met Edmée Sleijpen van de Gemeente Nieuwegein, waarbij onder andere bijdragen en input wordt geleverd aan: Cultuurhistorische Waardenkaart, cultuurhistorisch beleid en gebiedsvisies.

4. Werkgroep Educatie

Nathalie Vermin, Coördinator

De werkgroep Educatie heeft zich in 2019 gericht op uitvoer van de bestaande projecten. Daarnaast fungeerde de werkgroep zelfstandig als hulp en informatiebron voor vragen van leerkrachten en andere belangstellenden. Waar dit niet mogelijk was, bracht de werkgroep hen in contact met de juiste personen binnen de Historische Kring.

Communicatie vanuit Educatie

Via de website kan men informatie vinden over Jeugd en Educatie. Via het eigen e-mailadres worden verzoeken om informatie door derden behandeld. Waar mogelijk levert de werkgroep artikelen en/of foto's voor Facebook of de Cronyck. De coördinator van de werkgroep neemt deel aan het AOC-overleg. De teksten op de website zijn door de werkgroep in 2019 volledig herzien.

Samenwerkingsverbanden

De werkgroep werkt samen met Landschap Erfgoed Utrecht (LEU) en Kunst Centraal (KC) in de ontwikkeling en uitvoer van (delen van) hun lespakketten.

De werkgroep neemt waar nodig deel aan overleggen tussen de erfgoedinstellingen en met Kunstencentrum De Kom.

De werkgroep zoekt en vindt samenwerking met de overige werkgroepen binnen de HKN. Daarin ondervindt de werkgroep veel steun van de vrijwilligers die zich inzetten bij de verschillende educatieve projecten, als rondleider of als bron van informatie.

Activiteiten in 2019

De werkgroep Educatie heeft

- het bestaande Erfgoedproject van het Oosterlicht College uitgevoerd
- bijgedragen aan de activiteiten rondom het 25 jarig bestaan van het Anna van Rijn College. Met het college en de werkgroep Exposities is gewerkt aan het maken van een lespakket en de opzet van de tentoonstelling.
- voorbereidende gesprekken gevoerd met LEU en KC over het project De Nieuwe Hollandse Waterlinie in 2020. Gevraagd is of de HKN de rondleidingen wil verzorgen in het kader van het lespakket op het Fort de Batterijen.

Voortgang van de bestaande projecten:

** Erfgoedproject Oosterlicht College (onderbouw voortgezet onderwijs)*

Dit project is ook in 2019 uitgevoerd. De HKN fungeert als “opdrachtgever” voor de leerlingen, die in groepjes een fotoverhaal moeten maken van een gekozen erfgoedinstelling. Daarnaast is de HKN de vraagbaak geweest voor alle leerlingen die aan het project deelnamen. In 2019 werd hiervoor wederom gekozen voor een zitting op het Oosterlicht College door twee vrijwilligers van de HKN. Deze opzet zorgt voor meer structuur en betere begeleiding van de leerlingen die de HKN als opdrachtgever voor het project hadden gekozen. 21 Groepjes van gemiddeld drie leerlingen namen dit jaar deel aan het project.

Het presenteren van de eindproducten van de leerlingen blijft een punt van aandacht, zowel voor ons als opdrachtgever, als voor de school. Met name het aanbrenge van structuur in het onderzoek en het formuleren in eigen bewoordingen van de bevindingen blijkt een behoorlijke uitdaging voor de leerlingen. Uit de presentaties hebben wij in 2019 één verslag kunnen kiezen om gepubliceerd te worden in de nieuwe Jeugdcronyck. Een zorg blijft de beschikbaarheid van vrijwilligers voor dit project, ook bij de andere erfgoedinstellingen.

** Kijk op mijn Wijk (basisonderwijs, groepen (6) 7 en 8), HKN*

Voor het project Kijk op mijn wijk is geen nieuwe planning bekend.

** Dit Herdenken Wij (basisonderwijs, groepen 6, 7 en 8), Kunst Centraal*

De HKN verzorgt de rondleidingen die onderdeel vormen van het lespakket “Dit Herdenken Wij” over de Tweede Wereldoorlog. Daarbij wordt ook de aandacht gevestigd op de activiteiten van het 4/5 mei Comité van Nieuwegein. Het project is in 2019 een jaar overgeslagen, om te voorkomen dat de groepen 7 het project in de volgende klas weer zouden krijgen. In 2020 wordt het project vervangen door het project De Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Voortzetting werkgroep Educatie

De werkgroep zal zich ook in 2020 richten op de uitvoer en ontwikkeling van lespakketten en de samenwerking met de genoemde instellingen. Het delen van kennis en het bieden van hulp staat voorop.

Door een krimpend aantal vrijwilligers die tevens beschikbaar zijn voor rondleidingen, zal het voor de werkgroep moeilijker worden projecten in te zetten waarbij meerdere dagen een rondleiding door de HKN nodig is. Voor 2020 zal de focus dan ook liggen op het aantrekken van nieuwe vrijwilligers en het inzetten op informatieoverdracht.

Projecten die aan bod komen in 2020 zijn het Erfgoedproject op het Oosterlicht College en het project De Nieuwe Hollandse Waterlinie.

5 .Werkgroep Exposities

Bets Rijdes, Coördinator

De Werkgroep heeft 9 keer vergaderd en bestaat uit 5 leden. Eén van de werkgroepleden heeft om gezondheidsredenen de werkgroep verlaten, maar daarvoor in de plaats is er een nieuw lid bijgekomen. Het aantal leden blijft dus 5.

Er zijn in dit verslagjaar 3 thema-exposities geweest.

“Waar ik ben schoolgegaan. Hoe huisvest(t)en we het primaire onderwijs” van 20 januari t/m 19 mei 2019.

In deze nieuwe expositie wilden we de bezoeker laten zien wat er in de loop van vier eeuwen veranderd is aan de lagere scholen.

Het onderwijs in Jutphaas dateert al uit de zestiende eeuw. Toen stichtte Anna van Rijn, een schooltje op het Kerkveld. Ook in Vreeswijk is bekend dat er al in de 17^e eeuw onderwijs werd gegeven.

In de loop der jaren is er in beide dorpen veel veranderd aan het onderwijs. In 1895 is door Elizabeth Heytink Baesjou van Vronestein een donatie gedaan voor de bouw van een nonnenklooster en school. Dit ter nagedachtenis aan haar overleden zoon Françoïis. Het complex kreeg de naam St. Franciscusgesticht.

Dit onderwijs was algemeen.

Na de onderwijspacificatie van 1917 ontstonden er diverse scholen voor bijzonder onderwijs in beide dorpen.

In 1971 werden Jutphaas en Vreeswijk samengevoegd tot Nieuwegein. De bevolking groeide. Er kwamen nieuwe wijken waarin nieuwe schoolgebouwen werden gebouwd. De oorspronkelijke oude schoolgebouwen werden veelal gesloopt of kregen een andere functie.

“Van woeste grond tot bouwgrond” van 2 juni t/m 15 september 2019.

In deze expositie is ingegaan op de achtergronden van het Nieuwegeinse landschap. Het oorspronkelijke natuurlijke landschap kende al in de prehistorie bewoning op de hoger gelegen gronden. Deze hoger gelegen gronden (stroomruggen genoemd) zijn restanten van oude rivieren. Daarnaast bevonden zich de drassige, lagere gronden. In de middeleeuwen wordt het gehele gebied van het latere Nieuwegein op initiatief van de bisschop van Utrecht in cultuur gebracht (de zogenaamde ontginningen). In de periode na de Tweede Wereldoorlog raakte het grondgebied van Nieuwegein in een hoog tempo verder bebouwd en ontstond het huidige stedelijk landschap. Het middeleeuwse cultuurlandschap is echter nog op meerdere plaatsen goed herkenbaar.

Er is een aantal gebieden geselecteerd en daarvan zijn enkele kenmerkende zaken en achtergronden uitgelicht om een beeld te geven van het gebied. Ook blijkt wat de verschillen en overeenkomsten zijn tussen deze gebieden.

Ingegaan is op het agrarisch leven in Jutphaas en Vreeswijk tot de Tweede Wereldoorlog, op de wederopbouw en de verstedelijking van Jutphaas en Vreeswijk tot Nieuwegein. Ook is ingegaan op de naamgeving van gebieden en percelen.

(Voormalige) bewoners van de verschillende gebieden vertellen over het landschap in hun jeugd en de veranderingen die ze hebben gezien.

“Anna van Rijn, voortgezet onderwijs voor de jeugd van alle gezindten” van 2 oktober 2019 t/m 22 januari 2020.

Het 25-jarig bestaan van het Anna van Rijn College is gevierd met een tentoonstelling in Museum Warsenhoeck. Er is heel veel gebeurd in het onderwijs sinds de zestiende-eeuwse jonkvrouwe Anna van Rijn een schooltje stichtte en de onderwijzer uit eigen zak betaalde ten behoeve van het onderwijs voor de jeugd van alle gezindten.

In 1603 liet ze op het Kerkveld vijf Godskameren bouwen. Deze zogenaamde “Anna van Rijnhuisjes” waren bedoeld voor arme mensen, die naast gratis huisvesting ook nog een jaarlijkse uitkering van 25 gulden kregen.

Jutphaas beschikte in die dagen niet over een schooltje en de dorpingen riepen de hulp van Anna van Rijn in om een einde te maken aan deze ongewenste situatie. In eerste instantie legde ze dat verzoek naast zich neer, maar na herhaalde verzoeken stelde ze in 1604 een van de Godskameren ter beschikking als huisvesting voor een schoolmeester. Ook mocht het dorp op haar kosten een loods aan de Godskameren laten bouwen die als klaslokaal kon dienen.

“De weldoenster van Jutphaes”, zoals Anna in die tijd werd genoemd, werd daarmee in 1994 de perfecte naamgeefster voor de school van voortgezet openbaar onderwijs, het Anna van Rijn College. De expositie schonk natuurlijk aandacht aan de persoon Anna van Rijn en haar betekenis voor het onderwijs in haar tijd in Jutphaas en gaf een beeld van het onderwijs in de eeuwen daarna.

Centraal thema in deze expositie was de ontwikkeling van het (openbaar) voortgezet onderwijs in Nieuwegein, met aandacht voor de voorgeschiedenis van het Anna van Rijn College vanaf 1974, het tot stand komen van het Anna van Rijn College in het jaar 1994 en de ontwikkeling van het Anna van Rijn College in de afgelopen 25 jaar. De school was in die periode lange tijd voortrekker bij de ontwikkeling van internationalisering in het voortgezet onderwijs.

De officiële opening vond plaats op 29 september 2019. Dit was een besloten bijeenkomst voor genodigden van het Anna van Rijn College. Om de vrijwilligers de gelegenheid te geven om alvast een kijkje te nemen, werd op 28 september een preview gehouden.

Lentefeest

Op 19 mei 2019 vond het jaarlijkse Lentefeest plaats samen met de Kinderboerderij, het MEC en de Molen. Ook dit jaar was duurzaamheid het hoofdthema. De opkomst was goed.

Kerstavond

Ondanks dat het weer geen “witte” Kerst was, was het tijdens Kerstavond gezellig druk in het Natuurkwartier. Onder de hooiberg werd glühwein en warme chocomel geschonken en in het museum was er koffie/thee met kerstkoekjes. De kinderen konden knutselen. We hadden een nieuw element in het knutselen toegevoegd, nl. een kerstboompje maken van een stukje berkenstam en daar echt kerstgroen inzetten. Dit was een groot succes. Er was veel belangstelling voor de expositie “Anna van Rijn, voortgezet onderwijs voor de jeugd van alle gezindten” en de expositie “Generaties” van moeder Antonie Eikemans en dochter Nina van Geffen op de Kunstzolder. Evenals vorig jaar was er weer de Kerstkunstmarkt. De Coördinator van de Kunstexposities had verschillende kunstenaars uitgenodigd om hun kunstobjecten te tonen. Er was veel belangstelling. Kerstavond was zeer geslaagd.

6. Werkgroep Publicaties 2019 *Wolfgang Herrlitz, coördinator*

2019: het jaar van – voorzichtige – uitbreiding en een nieuw initiatief!

Vanuit de Werkgroep Publicaties is een uitbreiding met twee personen te melden – Eric Denneman neemt de berichtgeving op Facebook voor zijn rekening, terwijl Berna van der Linden de oude wens van een bijlage bij de Cronyck voor de jeugd gerealiseerd heeft. De werkzaamheden van de werkgroep zijn in tweeën te splitsen: de redactie van de Cronyck onder leiding van Renée Blom (eindredacteur) met Michiel Ridderikhof (vormgeving en opmaak), Loes Sloten, Berna van der Linden en Ton Vis; en het activiteitenprogramma (Jeugd-Cronyck, excursies en lezingen etc.) met Berna van der Linden (Jeugd-Cronyck), Loes Sloten, Eric Denneman (Facebook pagina), Wolfgang Herrlitz (coördinatie) en Ton Vis (persberichten,). Dit blijft haar merites bewijzen.

Publicaties

De Cronyck als populairwetenschappelijk tijdschrift van de drie erfgoedinstellingen in Nieuwegein – Het Vreeswijks Museum, Museumwerf Vreeswijk en de Historische Kring Nieuwegein – is succesvol. Evenals vorig jaar mocht de redactie zich verheugen op een flink aanbod van zeer leeswaardige artikelen.

Bij de Cronyck van oktober verscheen voor het eerst een bijlage voor de jeugd – een pakkende naam wordt nog via een prijsvraag gezocht – gewijd aan de opgravingen in Het Klooster. Meer dan 700 overdrukken van deze bijlage werden onder alle basisscholen in Nieuwegein voor de leerlingen van groep 8 verspreid. Het voornemen is om de bijlage twee keer per jaar – in april en oktober – te laten verschijnen en door middel van de overdrukken historische projecten op zo veel mogelijk Nieuwegeinse basisscholen te stimuleren.

De publicatie van de HKN over de Kastelen in Nieuwegein wordt nog steeds in behoorlijke getallen door de Bruna winkels in Nieuwegein en ook door de READSHOP in City Plaza verkocht.

Activiteitenprogramma 2019 en overige projecten

De lezingen van Siety Meijer (“Jan Blanken. Leven en werk.”) en Roosje de Leeuwe (“In Nieuwegein opgegraven: een visvangstplaats uit de vroege middeleeuwen.”) – in samenwerking met de bibliotheek “De 2e verdieping” – trokken een goed aantal bezoekers. Ook de lezing door dr. Ad de Jong (“‘Heraldiek en gedenken’. De traditie van het in gedachten houden van mensen.”) na de Algemene Ledenvergadering werd positief ontvangen. Succesvol waren opnieuw de excursies naar het Watersnoodmuseum in Ouderkerk (dagexcursie), naar de glas-in-lood ramen in de St. Jan te Gouda en naar Harderwijk.

Het werk aan de nieuwe folder van de 3 e’s – eind 2018 begonnen – is met de hulp van een communicatiedeskundige nagenoeg afgerond.

Alle activiteiten van de Historische Kring worden in de voor Nieuwegein relevante pers aangekondigd en door berichten op Facebook verder besproken. Een wens: de auteurs- en lezersgroep van de berichten en foto’s op facebook kan nog doorgroeien.

Conclusie

Ook het jaar 2019 is gekenmerkt door continuïteit en versteviging van alle activiteiten. De Cronyck wordt als aantrekkelijk populairwetenschappelijk tijdschrift van de 3 erfgoedinstellingen in Nieuwegein bijzonder gewaardeerd en blijft haar waarde bewijzen. Excursies en lezingen – samen met de “2e verdieping” – werden ook in 2019 getrouw de succesvolle traditie georganiseerd. De vijf vrijwilligers van de Werkgroep Publicaties blijven hun steentje bijdragen aan de

publicaties, aan het educatieve programma en de publiciteit van al die mooie activiteiten van de en gastheren bijgekomen, maar ook enkelen zijn gestopt met de werkzaamheden Historische Kring Nieuwegein.

7. Gastvrouwen en Gastheren van Museum Warsenhoeck Bets Rijdes, Coördinator

Aan het begin van 2019 had de HKN voor Museum Warsenhoeck in totaal 22 gastvrouwen en gastheren. Er zijn enkele nieuwe gastvrouwen. Eind 2019 waren er 23 gastdames en –heren. Het museum kan altijd nieuwe gastvrouwen en gastheren gebruiken. Daarom weer een oproep aan iedereen om in zijn/ haar omgeving op zoek te gaan naar nieuwe vrijwilligers voor de functie van gastvrouw of gasheer. Alleen met nieuwe aanwas kunnen wij de maximale dienstverlening blijven bieden aan de bezoekers van ons museum.

Halfjaarroosters

Ook het afgelopen jaar zijn de roosters weer opgesteld. Het blijft altijd een heel gepuzzel. In principe staan de gastvrouwen en gastheren volgens een vast rooster opgesteld, waarbij men bij mogelijke conflicten wordt gevraagd dit zelf op te lossen en pas daarna de coördinator te benaderen. Dit werkt naar genoegen van eenieder.

Informatie

Informatie over nieuwe exposities en andere wetenswaardigheden zijn per email verzonden aan de gastvrouwen en gastheren.

Bezoek schoolgroepen

Er zijn dit jaar brugklassers van het Anna van Rijn College in het museum geweest. Zie verder onder Expositie “Anna van Rijn, voortgezet onderwijs voor alle gezindten”.

Alle gastvrouwen en gastheren worden hierbij bedankt voor hun inzet in het afgelopen jaar.

8. Werkgroep Kunstexposities op de Hooizolder Aleksandra Govers, Coördinator

In het jaar 2019 vonden op de Kunstzolder 5 gevarieerde exposities plaats:

1. Van 20 januari tot 27 maart een expositie van Heleen Zaanen onder de titel **Bijzonder gewoon - Gewoon bijzonder**. Er waren schilderijen en foto's te zien. Van 31 maart tot 12 juni een expositie van een jong talent Thijs Mosterman onder de titel **'964 Frames'**. In één werk, verdeeld over 964 stukken, heeft '964 Frames' alledaagse beelden in een andere context gezet.
2. Van 16 juni tot 21 augustus een expositie van Mina Welleman met kleurige schilderijen en Marie Jose van der Sandt met textiele werkvormen.
3. Van 25 augustus tot 6 november een expositie van, **“Neosacrale kunst** “van de in Litouwen geboren Krzysztof Sokolovski. De kunstenaar presenteerde werken op lindehouten borden, abstracte altaren en schilderijen op doek. De expositie werd feestelijk geopend door de ambassadeur van Litouwen de heer Vidmantas Purlys in aanwezigheid van de burgemeester van Nieuwegein.
4. Van 10 november 2019 tot 22 januari 2020 een expositie **“Generaties”** van moeder Antonie Eikemans en dochter Nina van Geffen. Ze lieten werk zien dat bestond uit verschillende keramische vormen
5. Op 22 en 24 december 2019 hebben we een gezellige Kerstkunstmarkt georganiseerd met werken van 6 kunstenaars.

9. Werkgroep Beheer & ICT

Jan Rijdes, beheerder

Beheer

Er is regelmatig contact geweest met de eigenaar van het pand, de Gemeente Nieuwegein. Bij de thema-exposities is assistentie verleend tijdens het afbreken en het opbouwen van de exposities. In het museum is regulier onderhoud verricht en zijn kleine reparaties uitgevoerd. De traplift is geïnspecteerd. De noodverlichting is waar nodig door nieuwe armaturen vervangen.

ICT

Ook dit jaar is veel tijd en energie gestoken in het optimaliseren van de ICT. Bij een paar TV schermen is op een andere manier de verbinding met de tablets tot stand gebracht. Er is een PIN apparaat aangeschaft waardoor per 1 januari 2020 ook met PIN betaald kan worden.

Op de website is een fout in de automatische replay van de aanmeldformulieren opgespoord en verholpen, nu ontvangt degene die het formulier invult weer een automatisch replay dat het formulier goed ontvangen is.

10. Ledenadministratie

Hans Commu

	31-12-2018	31-12-2019
Aantal leden, inclusief externe relaties	377	384
Nieuwe leden	23	26
Leden die hebben bedankt of zijn overleden.	24	19

Via de 2e editie Winter 2019 van het Stadsmagazine “In Nieuwegein”, waar een artikel over de HKN met een interview van onze voorzitter is verschenen, heeft een promotieactie plaatsgevonden. In deze editie zat een bon in waarmee men zich op kon geven als gratis lid van de HKN gedurende één jaar. Er hebben zich met deze actie 11 nieuwe leden aangemeld.

11. Gemeentelijke Monumentencommissie

Ferdinand Martens, vertegenwoordiger van de HKN

De taak van de GMC is het College van Burgemeester en Wethouders te adviseren over “(ver)bouwplannen aan gemeentelijke of rijksmonumenten en in beschermde dorpsgezichten”. Ze heeft dan een vergelijkbare status als de welstandscommissie. Een gemeente is verplicht een dergelijk commissie te hebben.

Adviezen worden ook gegeven over bouwplanontwikkelingen in de nabijheid van monumenten of van een beschermd dorpsgezicht. Dit vanwege de invloed die een dergelijk bouwplan daarop kan hebben.

Per 1-1-2012 is iedere gemeente door het Rijk verplicht een volledige beschrijving op te stellen van al haar cultuurhistorische waarden.

De gemeente heeft hiertoe in 2019 de Erfgoedvisie 2019-2024 vastgesteld, waarin ook haar ambities zijn vastgelegd. Vervolgens wordt in 2020 een Uitvoeringsprogramma en de Verordening (met kaarten) geformuleerd en vastgesteld.

De Erfgoedwet verplicht de gemeente ook haar in eigendom zijnde monumenten te beheren en te onderhouden.

De cultuurhistorische waardenkaart (bijlage bij de Erfgoedvisie) heeft als effect dat vaak een preadvies moet worden gegeven op bouwinitiatieven. Die zijn soms negatief. Daar wordt in de praktijk veel waarde aan gehecht.

Daarmee is het takenpakket voor de commissie aanzienlijk uitgebreid.

De monumentencommissie vergaderde 12 keer en bovendien werd bezocht:

- Watertoren, Hooglandse Jaagpad 5
- Beatrixsluis: discussie over renovatiemogelijkheden

Het commissiewerk zal op termijn worden uitbesteed aan de provinciale stichting Mooisticht. Voordat dit gebeurt, zullen eerst de uitgangspunten voor een Nieuwegeins erfgoedbeleid op papier worden gezet. Dat is nu eenmaal anders dan bijvoorbeeld in de stad Utrecht. Die uitgangspunten worden ondergebracht in het Uitvoeringsplan dat bij de Erfgoednota hoort.

De volgende onderwerpen die besproken zijn, zijn in het kader van een jaarverslag interessant om te vermelden:

Gebiedsontwikkeling

1. Kasteel Rijnhuizen

De bouwplannen zijn drastisch gewijzigd. Het aantal huizen is verminderd en staan nu op de plek van het huidige FOM-gebouw. De rest van het bosterrein zal blijven bestaan en wordt niet als privé-tuin uitgegeven.

Beheer van monumenten

Bouw- en verbouw

2. Dorpsstraat 58, St. Jan

Er zijn verbouwingsplannen om hierin kleine woningen te maken. De commissie was niet enthousiast, wordt vervolgd.

3. Kasteel Oudegein

Discussies over houtworm-aanpak, de impact van een mogelijke functiewijziging (vergaderfaciliteiten) en andere veranderingen.

4. Utrechtsestraat 8a pastorie

Wordt veranderd tot kantoor, aan de achterkant komt een nieuwe aanbouw

5. Utrechtsestraatweg 2

Het huidige kantoor, de vroegere school, wordt verbouwd tot 14 appartementen. De “moderne toevoegingen” aan de voorkant worden verwijderd.

6. Utrechtsestraatweg 9 villa Johanna

De aanbouw zal drastisch worden vergroot en verbouwd. Ziet er erg passend uit!

Waterstaat & Militair

7. Beatrixsluis

De derde kolk is in gebruik. De bestaande kolken worden gerenoveerd: moderne toevoegingen zijn verwijderd, kabels en wielen hersteld. De verkeersbrug zal in 2020 worden gerestaureerd. Naast de derde kolk komt een zonnecollectorenveld ten behoeve van de sluis. De collectoren liggen plat op de grond “op de dijk” en dus nauwelijks zichtbaar.

8. Inundatiebrug op de Overeindseweg (bij de Batterij)

Deze moet hersteld worden, hij is technisch verouderd en gevaarlijk. Het is een rijksmonument, waarvan met name de onderbouw interessant is. Vele varianten worden uitgewerkt.

9. Fort Jutphaas

De extra voetgangersbrug naar het fortterrein is nader op papier gedetailleerd.

Aan het fort zelf zijn de dakranden en afvoeren vervangen. Dat was nodig door grote wateroverlast tijdens een zomerbui.

10. de Doorslag langs ons museum, westkant

De beschoeiing langs het water wordt volledig vervangen. Er komt zelfs een jaagpad. Langs de Doorslag zullen nog meer veranderingen plaatsvinden. Dat komt omdat het waterpeil 20 cm wordt verhoogd.

Plekken met hoge culturele waarde

11. Overeindseweg 31

Daar waar 20 jaar geleden door de agrariërs dammen in de sloot mochten worden aangelegd, moeten nu bruggetjes worden gemaakt.

12. Utrechtseweg tussen 9 en 11 (boomgaard), naast Johanna:

Een voorstel om daar te bouwen is afgewezen. Dit zou te veel invloed op het rijksmonument villa Johanna hebben

Slopen

13. Dorpsstraat 22

In november is het pand Dorpsstraat 22 gesloopt. Er is een sloopvergunning uit.....2008.

14. Allianz kantoor Buizerdlaan 12.

Dit "glazen paleis" wordt nu gesloopt. Het gebouw staat niet op de monumentenlijst en dus kan het gesloopt worden. Het staat zelfs niet op de "cultuurhistorische waardenkaart".

Bijlage

Website

Maandelijks historie					
Maand	Unieke bezoekers	Aantal bezoeken	Pagina's	Hits	Bytes
jan. 2019	873	1.311	4.730	47.764	20.62 GB
febr. 2019	721	1.048	3.655	38.837	61.54 GB
mrt. 2019	753	1.277	3.621	34.141	14.05 GB
april 2019	749	1.236	3.731	32.800	18.63 GB
mei 2019	710	1.315	4.405	270.567	4854.21 GB
juni 2019	630	1.099	2.503	20.933	16.84 GB
juli 2019	713	1.251	2.524	20.684	11.56 GB
aug. 2019	811	1.330	3.605	35.038	37.11 GB
sept. 2019	614	935	2.464	16.986	11.85 GB
okt. 2019	775	1.088	3.349	25.686	15.47 GB
nov. 2019	741	965	2.620	24.485	31.43 GB
dec. 2019	641	873	2.368	17.760	23.32 GB
Totaal	8.731	13.728	39.575	585.681	5116.64 GB

Uit bovenstaand overzicht is duidelijk te zien dat de website goed bezocht wordt. Het aantal unieke bezoekers is ongeveer gelijk gebleven.